

TANTÁRGYI ADATLAP

OKTATÁSELMÉLET 2.

BMEGT51A514

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

OKTATÁSELMÉLET 2.

Azonosító

BMEGT51A514

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	8
Gyakorlat	8
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsga
érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>

Feketéné Dr. Szakos Éva	egyetemi docens	feketene.dr.szakos.eva@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Műszaki szakoktató alapszak 2017/18/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **3**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa 580.065/2017 számú határozatával, érvényes 2017. szeptember 1-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgya célja, hogy a hallgató az Oktatásmélt 1 tantárgy keretében tanultakra építve, tovább bővítse ismereteit a tanítás-tanulás tervezésének alapfogalmairól, a tanítás-tanulás szervezeti kereteiről, szervezési módjairól, módszereiről, valamint a tanulási folyamat ellenőrzéséről és értékeléséről.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás legfontosabb pedagógiai, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
2. Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
3. Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait és rendszerét.
4. Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
5. Átfogóan ismeri a műszaki szakoktató szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
6. Ismeri a műszaki szakoktató szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat a szakképzés nézőpontjából.
7. Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert a szakképzés nézőpontjából.
8. Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit.
9. Rendelkezik az információszerezéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel. 1
10. Rendelkezik a tanulókörpöntú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel. 1
11. Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, az nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét. 1
12. Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről. 1
13. Ismeri szakterülete ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára.

Képesség

1. Képes a tanulók szakmai készségének és jártasságának fejlesztésére.
2. Képes gyakorlati képzési programok összeállítására, valamint az elméleti követelményekkel való összehangolására.
3. Képes a gyakorlati vizsgák megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, értékelésére a minőségbiztosítási elvek figyelembevételére.
4. Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
5. Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanulásméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
6. Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbélebb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.
7. Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
8. Képes saját önálló tanulásának, továbbképzésének megtervezésére és megszervezésére.
9. Képes a szakterületére jellemző online és nyomtatott szakirodalom magyar és részben idegen nyelven történő megértésére és használatára. 1
10. Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére. 1
11. A megszerzett informatikai ismereteket képes a szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni. 1
12. Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon. 1
13. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére. 1
14. Képes a megértési nehézségek felismerésére és kezelésére. 1
15. Képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására. 1
16. Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra diákokkal, szülőkkel, a szaktárgyainak megfelelő szakterületek képviselőivel, az iskolai és iskolán kívüli munkatársakkal a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően. 1
17. Pedagógiai helyzetekben képes együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra. 1
18. A tananyag feldolgozása során tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel. 1
19. Képes a szaktárgyainak tanításával, tanulásiirányításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására. 2
20. Képes pedagógiai tapasztalatai és nézetei reflektív értelmezésére, elemzésére, értékelésére. 2
21. Képes meghatározni saját szakmai szerepvállalását. 2
22. Képes használni, megérteni szakterületének jellemző szakirodalmát, elektronikus, internet alapú, könyvtári forrásait.

1. Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
2. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.
3. Tiszteli a tanulók személyiségét.
4. Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáraival.
5. Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
6. Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
7. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.
8. Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra.
9. Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára. 1
10. Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógiai céljai megvalósulásának egyik eszközévé váljon. 1
11. Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában.

Önállóság és felelősség

1. Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
2. Szakmai tevékenysége során egyaránt képviseli szakterületének műszaki és pedagógiai elveit, ezek kapcsolatait.
3. Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
4. A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
5. Hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
6. Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
7. Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.
8. Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.
9. Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában. 1
10. Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióna képes.

Oktatásmódszertan

Interaktív előadások, egyéni és csoportos órai gyakorlatok, házi feladatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Fűzi B.: Didaktika és oktatásszervezés. (tankonyvtar.hu) 2015. (adott fejezetek)
- Falus Iván (szerk.): Didaktika, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.
- Benedek András (szerk.): Oktatásmódszertani kérdések a szakképzésben, Műszaki Könyvkiadó, 1995.
- Benedek András (szerk.): Szakképzés-pedagógia. TYPOTEX 2006. Budapest.
- Farkas Éva: A rejtett tudás. SZTE JGYPK FI 2014. <http://mek.oszk.hu/16200/16217/16217.pdf>
- Farkas Éva: Segédlet a tanulási eredmények írásához a szakképzési és felnőttképzési szektor számára. Okta-tási Hivatal. 2017. https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/LLL/ekkr/Tanulasieredmenyek_VET.pdf
- Feketéné Szakos Éva: Innovatív irányok az ezredforduló utáni andragógiában. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2014. 53-76.
- Juhász Valéria (2015). Az iskolai teljesítményt befolyásoló tényezők. Új Pedagógiai Szemle, 2015. 9-10. 120-135.
- Molnár Edit Katalin: A tanári tervezés tanulásának és tanításának vizsgálata. Új Pedagógiai Szemle, 2015. 11-12. 92-106.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények elérése két évközi írásbeli teljesítménymérés (szintfelmérő tanulmányi teljesítményértékelés), egy beadandó házi feladat (részteljesítmény értékelés), a konzultációkon tanúsított aktív részvétel (részteljesítmény értékelés), valamint szóbeli vizsga alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Szintfelmérő értékelés (ellenőrző dolgozat): a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemek meglé-tének ellenőrzése írásos formában. A második konzultáción történő szintfelmérő értékelés alapjául szolgáló tananyag rész az első konzultáció anyaga, valamint a kötelező szakirodalom első két fejezete. A harmadik konzultáción történő szintfelmérő értékelés alapjául szolgáló tananyag rész a második konzultáció anyaga, valamint a kötelező szakirodalom harmadik és negyedik fejezete. Az ellenőrző dolgozat állhat kifejtendő el-méleti kérdésekből, melyek a lexikális tudást; tesztkérdésekből, melyek az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését; rövid esszékérdésekből, melyek a szintetizáló képességet és a prob-lémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. - Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja. A házi feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési módját a tantárgy előadója határozza meg. - Részteljesítmény-értékelés (aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelő-ség típusú kompetenciaelemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a konzultációkon; az értékelési elveket a tantárgy előadója határozza meg. A vizsga elemei: írásbeli és/vagy szóbeli teljesítményértékelés a félév során elsajátított teljes tananyag vonatkozásában, a vizs-gán elhangzott kérdésekre történő válaszadás útján

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- szintfelmérő értékelés (1. ellenőrző dolgozat): 20%
- részteljesítmény értékelés (házi feladat): 50%
- szintfelmérő értékelés (2. ellenőrző dolgozat): 20%
- részteljesítmény értékelés (aktív részvétel): 10%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- írásbeli és szóbeli vizsga: 60%
- évközi eredmények beszámítása: 40%
- összesen: 100%

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	>90
Jeles	85-90
Jó	72,5–85
Közepes	65–72,5
Elégéséges	50–65
Elégtelen	< 50

Javítás és pótlás

- A házi feladat a mindenkori Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható. - Az aktív részvétel – jellegeből adódóan – nem pótolható, nem javítható, továbbá más módon nem kiváltható vagy helyettesíthető.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon

felkészülés a teljesítményértékelésekre

házi feladat elkészítése

kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása

vizsgafelkészülés

összesen

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2017.08.30.-án, érvényes 2017. szeptember 1-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blok-kokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok sze

- 1 Tanulási eredményalapú tervezés. Európai és Magyar Képesítési Keretrendszer. Szintek és deskriptorok. Tanulási eredmények megfogalmazása a szakképzésben.
- 2 Az oktatás stratégiai és módszerei. A módszerek csoportosítása. A módszerek, eszközök, eljárások kiválasztása és fejlesztése. Az oktatási szituációk tervezése és elemzése. A módszertani sokszínűség követelménye. A csoportalkotás és csoportmunka az oktatásban. Gyakorlatok szervezése.
- 3 Az oktatás hatékonysága. A tanulási eredmény ellenőrzése és értékelése. Az értékelés funkciói, módszerei és eszközei. A pedagógiai döntések. A tanári munka hatékonyságának kérdése.
- 4 Összefoglalás, reflektált mikrotanítások.

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt tanszék vezetője hagyja jóvá.